

ΕΦΕΤΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΡΙΘΜΟΣ 6101/2010

Πρόεδρος Εφετών: Ιωάννα Λούκα

Λοιποί δικαστές: Ερωτόκριτος Ερωτοκρίτου, Δέσποινα Κουμάνια

Γραμματέας: Ιωάννα Ξανθάκη

Δικηγόροι: Εμμανουήλ Γιαννακάκης, Σπύρος Κρίκος

Μετεγχειρητικό καθήκον επιμέλειας σε προσθετική επέμβαση στήθους

Παράνομη και υπαίτια αδικοπρακτική συμπεριφορά κατά το άρθρο 914 σε συρροή με ενδοσυμβατική ευθύνη. Αμέλεια του ιατρού που δεν ενήργησε σύμφωνα με τους κανόνες της ιατρικής επιστήμης και αιτιώδης συνάφεια μεταξύ ιατρικής αμέλειας και αποτελέσματος. Αλυσιδωτός αιτιώδης σύνδεσμος με αλληπάλληλη διαδοχή γεγονότων. Επαναπροσδιορισμός του ύψους της χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης κατά το άρθρο 932 ΑΚ από το δευτεροβάθμιο δικαστήριο ως έλεγχος ουσίας κατά την εύλογη κρίση του. Απαράδεκτος λόγος έφεσης κατά άρθρο 527 ΚΠολΔ. Εσφαλμένη εκτίμηση των αποδείξεων.

Κατά της αποφάσεως του πρωτόδικου δικαστηρίου παραπονούνται οι διάδικοι (η Β ήτο ενάγουσα και ο Π εναγόμενος) με τις κρινόμενες εφέσεις τους για κακή εφαρμογή του νόμου και εσφαλμένη εκτίμηση των αποδείξεων και ζητούν την εξαφάνισή της.

Από τις καταθέσεις των μαρτύρων αποδείξεως και ανταποδείξεως, που εξετάστηκαν ενόρκως στο ακροατήριο του πρωτόδικου δικαστηρίου και περιέχονται στα υπ' αριθμόν 1670/29.3.2004 πρακτικά του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και γενικά απ' όλα τα προσκομιζόμενα έγγραφα αξιολογούμενα σύμφωνα με την διαλαμβανόμενη στη διάταξη του άρθρου 270 παρ.2 Κ.Πολ.Δ. αποδεικνύονται τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά.

Η Β στις 2.9.1997 επισκέφτηκε στο ιδιωτικό του ιατρείο στο Μαρούσι Αττικής τον ιατρό πλαστικό χειρουργό Π, όπου του εξέθεσε τα αισθητικά της προβλήματα και ιδίως το υπερμέγεθες του στήθους της προς αμφοτέρους τους μαστούς. Την 17.9.1997 ο ιατρός, μετά από πλήρη προεγχειρητικό έλεγχο υπέβαλε σε πλαστική επέμβαση μειώσεως του όγκου των μαστών με γενική αναισθησία στο Ιδιωτικό Θεραπευτήριο <<Ιασώ>> όπου και παρέμεινε μέχρι την 18.9.1997. Ύστερα από ιστολογική εξέταση του αφαιρεθέντος τμήματος του δεξιού μαστού ανευρέθηκε <<λοβιακό καρκίνωμα με συνύπαρξη παζετοειδούς διασποράς των νεοπλασματικών κυττάρων στο επιθήλιο πόρων >>δηλαδή καρκίνος του μαστού στο αρχικό στάδιο και στο τμήμα του αριστερού μαστού βρέθηκε <<άτυπη επιθηλιακή υπερπλασία>>. Κατόπιν αυτής της συμπτωματικής ανευρέσεως του καρκίνου του μαστού αποφασίστηκε αφενός ο Κ, Επίκουρος Καθηγητής Γυναικολογίας εξειδικευμένος στη χειρουργική του μαστού να προβεί σε αμφοτερόπλευρη υποδόρια μαστεκτομή, αφετέρου ο Π να πραγματοποιήσει αποκατάσταση των μαστών με τοποθέτηση ενθεμάτων σιλικόνης. Παρά ταύτα η Β είχε ενοχλήσεις το διάστημα μετά την εγχείρηση και επισκέφτηκε άλλον ιατρό, τον Γ αλλά και ιατρούς του Ι.Κ.Α. οι οποίοι διέγνωσαν φλεγμονή και

της χορήγησε αντιβίωση. Ο Π παρά τα παράπονά της δεν έκανε στη Β τις σχετικές εξετάσεις.

Στις 11.12.1997 πραγματοποιήθηκε η δεύτερη χειρουργική επέμβαση όπου ο Κ αφαίρεσε και τους δύο μαστούς, στη συνέχεια ο πλαστικός χειρουργός Π προέβη στην ανακατασκευή αυτών και η Β εξήλθε από το <<Ιασώ>> στις 19.12.1997. Δυο μέρες μετά όταν προσήλθε για να κόψει ο Π τα ράμματα η Κ συνέχιζε να παραπονείται για δυσβάσταχτους πόνους και έκανε εισαγωγή εκ νέου στο ως άνω νοσοκομείο στις 30.12.1997 έως και τις 2.1.1997. Στο εξιτήριό της αναφέρθηκε ότι λόγω φλεγμονής επήλθε διάσπαση των τραυμάτων η οποία οδήγησε σε αφαίρεση του ξένου υλικού λόγω επιμονής της φλεγμονής, πράγμα που επιβεβαιώνεται με διάγνωση του ιατρού Κ που υπέγραψε και το εξιτήριο.

Από το σύνολο των ιατρικών γνωματεύσεων, πραγματογνωμόνων, και τεχνικών εκθέσεων προέκυψε ότι πέραν της παραμόρφωσης και των δυο μαστών, υπήρξε και μια βλάβη των νεύρων των μυών του προσθίου θωρακικού τοιχώματος η οποία προκαλούσε πόνους, τραβήγματα και τονικές συσπάσεις. Μάλιστα λόγω των ως άνω επιπλοκών της υγείας της, κρίθηκε ανάπηρη με ποσοστό αναπηρίας 67% όπως προκύπτει από τη σχετική γνωμάτευση της Πρωτοβάθμιας Υγειονομικής Επιτροπής Πειραιά.

Μέσω πραγματογνωμοσύνης διαπιστώθηκε ότι πρόκειται για τραυματισμό νεύρου που βρίσκεται βαθιά στον πλάγιο θωρακικό τοίχωμα και μπορεί να τραυματιστεί σε εκτεταμένες επεμβάσεις τροποποιημένης ριζικής μαστεκτομής για προχωρημένο καρκίνο του μαστού. Ιατρικοί χειρισμοί, μεταγχειρητικές ινώσεις και φλεγμονές μπορεί να δώσουν συμπτωματολογία που εντάσσεται στις μακροχρόνιες επιπτώσεις από τη θεραπεία σε ασθενείς με καρκίνο του μαστού και ειδικότερα στις απώτερες επιπλοκές της χειρουργικής του μαστού. Περαιτέρω αποτελέσματα μπορεί να είναι η επώδυνη βραχιόνια νευραλγία.

Δεδομένου ότι η επέμβαση μαστεκτομής γίνεται μακριά από την πορεία και τις εκφύσεις των νεύρων της περιοχής αυτής και κατά τα ανωτέρω δεδομένα φαίνεται ότι δεν συνδέεται αιτιωδώς η φλεγμονή με την επέμβαση της απλής μαστεκτομής που έκανε ο Κ. Οπότε η κατεύθυνση δίνεται στην πιθανότητα ότι τα μη αναγνωρισμένα αντιγόνα του ξένου σώματος που τοποθετήθηκαν στην παθούσα προκάλεσαν τη δυσανεξία προς τον τεχνητό μαστό, αυτό με τη σειρά του προκάλεσε την έντονη αλλεργική αντίδραση με επακόλουθη τοπική φλεγμονή. Βλάβες στον κυτταρολιπώδη συνδετικό ιστό μπορούν να δικαιολογηθούν μόνο μέσω της αλληλουχίας των ανωτέρω γεγονότων και της αλυσιδωτής τους σχέσης.

Οπότε σύμφωνα με αυτές τις ουσιαστικές παραδοχές προκύπτει ότι η επελθούσα σωματική βλάβη της Β οφείλεται στην αποκλειστική παράνομη και υπαίτια(αμελή) αδικοπρακτική συμπεριφορά του πλαστικού χειρουργού Π και ειδικότερα στην ιατρική αμέλεια που αυτός επέδειξε. Συγκεκριμένα δεν ενήργησε σύμφωνα με τους κανόνες της ιατρικής επιστήμης και της κτηθείσας πείρας του, οι οποίοι υπαγόρευαν να παρακολουθεί στενά και συχνά την μετεγχειρητική πορεία της ασθενούς μετά την πρώτη πλαστική επέμβαση σμίκρυνσης του όγκου των μαστών που αυτός διενήργησε την 17.9.1997. Αντιθέτως παρά τα συνεχόμενα παράπονα της ασθενούς του για ενοχλήσεις και πόνους δεν διέγνωσε τη φλεγμονή. Μέχρι τη δεύτερη χειρουργική επέμβαση αν και όφειλε (ως κάθε συνετός και επιμελής ιατρός) και μπορούσε να την εξετάσει δεν το έκανε, έτσι δεν διέγνωσε τη φλεγμονή και προέβη σε ανεπίτρεπτη εγχείρηση για τα δεδομένα της ασθενούς γιατί η τοποθέτηση ενθεμάτων σιλικόνης από τον Π είχε ως αποτέλεσμα την ανάφλεξη της φλεγμονής.

Η κρίση αυτή του δικαστηρίου στηρίζεται αφενός στην ανωτέρω πραγματογνωμοσύνη και αφετέρου από βεβαιώσεις άλλων ιατρών για το ότι η

φλεγμονή προκάλεσε την διάσπαση του χειρουργικού τραύματος και η δεύτερη εγχείρηση του Π προκάλεσε την ανάφλεξη της εκ των προτέρων υπάρχουσας φλεγμονής που δεν διαγνώστηκε.

Η Β αξιώνει από τον Κ στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης για την προξενθείσα σε αυτήν σωματική βλάβη εξ αμελείας του τελευταίου. Όμως όλα τα περιστατικά που εκτίθενται στην αγωγή της δεν εξειδικεύουν κατά τρόπο ορισμένο την αμέλεια του και ειδικότερα δεν αναφέρουν πράξεις ή παραλείψεις στις οποίες αυτός προέβη και επιβάρυναν την υγεία της. Επομένως η αγωγή της απορρίπτεται πρωτόδικα όχι ως αόριστη αλλά κατ ουσία. Στο Εφετείο σύμφωνα με την κρατούσα άποψη πρέπει να εξεταστεί η εκκαλουμένη και να απορριφθεί η αγωγή ως αόριστη.

Η εκκαλούσα Β Κανελλοπούλου προσβάλλει με τις προτάσεις της για πρώτη φορά ενώπιον του εφετείου τον ισχυρισμό ότι η μαστεκτομή αμφοτέρων των μαστών δεν ήταν επιβεβλημένη για την πρόληψη του καρκίνου και επομένως ο ιατρός Κ την εκτέλεσε ενώ ήταν περιττή. Ο συγκεκριμένος ισχυρισμός δεν μπορεί να θεμελιώσει λόγο έφεσης και θεωρήθηκε απαράδεκτος κατά το άρθρο 527 Κ.Πολ.Δ. οπότε δεν κρίθηκε στην ουσία του.

Η Β έθεσε επίσης ως λόγο έφεσης ότι τι πρωτόδικο δικαστήριο της επιδίκασε εσφαλμένως για ηθική βλάβη που υπέστη μόνο το ποσό των 50.000 ευρώ, λόγος που κρίθηκε βάσιμος. Επομένως η πρωτοβάθμια απόφαση εξαφανίστηκε και η υπόθεση διερευνήθηκε κατ ουσίαν κατά το άρθρο 535 Κ.Πολ.Δ. Το εφετείο αναγνώρισε ότι οι εναγόμενοι-εφεσίβλητοι Π και ΙΑΣΩ υποχρεούνται να καταβάλλουν στην ενάγουσα-εκκαλούσα το ποσό των 120.000 ευρώ εις ολόκληρον ο καθένας ως χρηματική ικανοποίηση για ηθική βλάβη του άρθρου 932 ΑΚ που εδράζεται σε παράνομη και υπαίτια αδικοπρακτική συμπεριφορά επαναπροσδιορίζοντας τα πραγματικά περιστατικά και αναδιαμορφώνοντας την αρχική απόφαση που επέβαλε μόνο 50.000 ευρώ στην ουσία της κατά τη εύλογη κρίση του.